

Taxon Helianthus multiflorus

Název taxonu	Helianthus multiflorus
Vědecký název taxonu	Helianthus x multiflorus
Jména autorů, kteří taxon p...	Linné
Odrůda	‘Capenoch Star’
Český název	slunečnice mnohokvětá
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Helichrysum cassinianum

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarktická květenná říše a Severoamerická atlantická oblast (východ SA)
Biogeografické regiony - po..	zahradní hybrid - uvedené fytochoriony odpovídají rodičovským taxonům (H. decapetalus a H. annuus)

Zařazení

Fytocenologický původ	Chledofyt - okraje silnic a polí, zpravidla v nížinách do 300 m n.m.
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě vzpřímená trvalka, 1.0 - 1.5 m vysoká
Kořen	silné adventivní kořeny ze spleti podzemních oddenků
Výhony	přímé, větvené, drsně chlupaté
Listy	střídavé a vstřícné, řapíkaté, široce vejčité s hrubě zubatými okraji, drsně chlupaté
Květenství	úborny až 0.1 m veliké, s 25-35 (u plných odrůd i značně více) žlutými paprsky kol disku 30-40 mm širokého, chráněné zákrovem kopinatých, zelených, odstálých listenů
Květy	růžnoobalné (kalichy přeměněny v osinkaté šupiny), srostloplátčné, pětičetné, haplostemonické - kvítky disku koleomorfní, oboupohlavné, obvykle žluté; paprsky souměrné, třízubé, jalové, žluté
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	neveliké, obkopinaté, bočně stlačené, lysé, purpurově černé nažky (jsou-li vyvíjeny, zřídka klíčí)

Možnost záměny taxonu (+..	hybridy jsou v zahradách šířeny pod jménem <i>Helianthus decapetalus</i> L., který má ale lysé stonky, kopinaté listy a úbory s 8-12 paprsky a jen asi čtyřiceti tubulárními kvítky v disku nanejvýš 20 mm širokém; s druhým rodičovským taxonem, jednoletým <i>H. annuus</i> L., jsou zaměnitelné stěží.
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře raší (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Červenec
Konec doby kvetení	Říjen
Doba kvetení - poznámka	rané odrůdy nakvétající od července (‘Jessica’, ‘Soleil d’Or’), pozdnější od srpna (‘Meteor’, ‘Morgensonne’, ‘Triomphe du Gand’ a další)

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyt
Faktor tepla	spolehlivě mrazuvzdorná do -20°C (USDA), ničí ji ale v zimě myši
Faktor vody	mezofyt - vhodná zálaha (vysoké požadavky na živiny a vodu zejména v dubnu a květnu při elongaci květních stonků), za sucha trpí padlím
Faktor půdy	přízpusobivá v provzdušněných, spíše neutrálních (pH 6.0 - 7.0) půdách
Faktor půdy - poznámka	každoročně v předjaří 8-10 kg plných hnojiv pro ar

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického..	kvetení - od července do října v závislosti na odrůdách
Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, VPs - Volné plochy stepního charakteru (živné půdy s vysokým obsahem Ca), Z - Záhon a OV - Okraj vody
Použití - pro trvalky - pozná..	také k řezu květenství
Choroby a škůdci	početné askomycety (<i>Erysiphe</i> , <i>Sclerotinia</i> , <i>Botryotonia</i> , <i>Diaporthe</i> , <i>Verticillium</i> , <i>Leptosphaeria</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Septoria</i>), rzi (<i>Puccinia</i>) a oomycety (<i>Plasmopara</i> , <i>Phytophthora</i>); ze škůdců mšice (<i>Macrosiphon</i> , <i>Aphis</i> , <i>Brachycaudus</i> , <i>Aulacorthum</i> , <i>Trama</i>), křísci (<i>Eupteryx</i>) a červci (<i>Chloropulvinaria</i>), vrtalky (<i>Liriomyza</i>), zavíječi (<i>Ostrinia</i>), mandelinky, kovařici a jiní polyfágní brouci (<i>Psylliodes</i> ,

Agriotes, Oedemera)

Doporučený spon pro výsad..

v parkových výsadbách dvě až tři rostliny na m²; výsadby k řezu květenství 1.0 x 1.0 (1.4) m

Množení

Množení	Dělení trsů
Množení - poznámka	výsevem možno množit rodičovské druhy
Konečné hrnky	12-16 cm kontejnery
Retardace	ne
Květní tvorba	zjevně krátkodenní rostliny - exaktní data dosud nepublikována, vernalizace není nutná
Doba kultivace	kultury k řezu nejvýše tři roky: v prvním roce do patnácti, ve druhém asi 30 kvetoucích stonků, s rostoucí hustotou porostu výnosy klesají
Odrůdy	zhruba deset odrůd lišících se vzrůstem, morfologií úborů a raností: jednoduché 'Capenoch Star' (AGM 1993) a 'Jessica', anemonkověťé 'Meteor' a 'Morgensonne', plné 'H.B.Pollard', 'Loddon Gold' nebo 'Soleil d'Or'

Ostatní

Poznámka	Hybridy jsou ze školek často chybně šířeny jako <i>H. decapetalus</i> L.
Odkazy	Clausen G. (1974): Sortforsög med <i>Helianthus</i> 1969-1972. Tiddsskr. Planteavl 78:435-440; Baack E.J., Whitney K.D., Rieseberg L.H. (2005): Hybridization and genome size evolution: timing and magnitude of nuclear DNA content increases in <i>Helianthus</i> homoploi

Grafické přílohy

